

מדינת ישראל
נציבות שירות המדינה
בית הדין למשמעת של עובדי המדינה

ה באדר ב תשפ"ב
08 במרץ 2022

0491-0022-2022-000405
בד"מ: 94.21

בבית הדין למשמעת של עובדי המדינה

בפני : עו"ד אורי כהן – אב בית הדין
גב' רות אשכנזי
גב' אסתר בן עזרא
- יו"ר המותב
- חברת המותב
- חברת המותב

התובעת : נציבות שירות המדינה
ע"י ב"כ עו"ד סיון איצקוביץ

הנאשמת : [REDACTED]

ב"כ הנאשמת : עו"ד גיא פלנטר

נציג המשרד : מר [REDACTED]

גזר דין

1. הנאשמת [REDACTED] עובדת משרד [REDACTED] (להלן – המשרד), ששימשה מנהלת לשכת [REDACTED] ביחידת [REDACTED] הורשעה על ידינו, על פי הודאתה, בעבירות משמעת לפי סעיפים 17(1), (2), (3) ו-4 לחוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג-1963. זאת, בגין דיווחים כוזבים אודות שעות עבודתה, בגינם קיבלה שכר שלא הגיע לה.

2. ואלה עובדות האישום בהם הודתה הנאשמת –

במהלך התקופה שבין המועדים 18.5.20 – 20.7.20, דיווחה הנאשמת באופן כוזב, ב-14 הזדמנויות שונות, על שעות נוכחותה במשרד (כמפורט בנספח א' לתובענה). זאת, על אף שבכל אותן הזדמנויות הגיעה הנאשמת למשרד בשעה מאוחרת יותר, מהשעות עליהן דיווחה.

בגין דיווחיה האמורים קיבלה שכר שלא כדיון.

בכל אותן הזדמנויות החתים [REDACTED] ששימש ממונה תחום [REDACTED] במשרד את כרטיס הנוכחות של הנאשמת באמצעות העברתו בשעון הנוכחות; כל זאת עשתה הנאשמת במטרה לזייף את שעות כניסתה למשרד. במעשיה אלו דיווחה הנאשמת באופן כוזב על 29 שעות ו-51 דקות, וקיבלה בגינן, במרמה, שכר שלא הייתה זכאית לו.

3. ביום 27.2.22 נשמעו טיעוני הצדדים לאמצעי המשמעת.

א. טיעוני התביעה

- (1) **התביעה עתרה להטלת אמצעי המשמעת הבאים:** נזיפה חמורה; הפקעת משכורת קובעת אחת; **הורדה בשתי דרגות למשך שנתיים.** בנוסף ביקשה התביעה כי בית הדין יצווה על הנאשמת להשיב לקופת המדינה סך של 1,193 ₪, שהוא סכום הכסף שקיבלה בגין דיווחיה הכוזבים.
- (2) התביעה רואה בחומרה את מעשי הנאשמת שנעשו בשיטתיות, בתדירות ובהיקף נרחב.
- (3) הנאשמת הכשילה את העובד [REDACTED] בהחתמות כרטיס הנוכחות שלה באופן כוזב.
- (4) ב-עש"מ 5626/05 רחל אוחנה נכתב כי יש להוקיע ולבער את התופעה של דיווחי כוזב בשירות המדינה.
- (5) הנאשמת פגעה באמון הממונים עליה, באמון הציבור ובתדמית השירות הציבורי.
- (6) הגם שדרגתה של הנאשמת +18 והיא מקבלת השלמה לשכר מינימום – התביעה מבקשת את הורדתה בשתי דרגות למשך שנתיים כדי להעביר מסר הולם והרתעתי לעובדים אחרים.

ב. עמדת המשרד

- (1) **המשרד מצטרף לעמדתה העונשית של התביעה,** אף שמוסדות פרטיים היו מרחיקים מהעבודה עובדים שלהם שהיו מדווחים דיווחים כוזבים.
- (2) ביצועיה של הנאשמת בעבודתה בשלוש השנים האחרונות היו נמוכים מהמצופה, והדבר קיבל ביטוי בהערכות העובד הנמוכות שניתנו לה. עם זאת המשרד לא נקט נגד הנאשמת בהליכים לפיטוריהם מחמת אי התאמה, אלא הציע לה חלופות להעסקה בתוך המשרד.

ג. טיעוני ההגנה

- (1) הנאשמת לקחה אחריות על מעשיה מההזדמנות הראשונה והפנימה הפסול במעשיה.
- (2) מועסקת במשרד [REDACTED] כ-23 שנה ללא בעיות משמעת; המעשים בגינם הועמדה לדין משמעתי חריגים לנוף חייה.
- (3) תמהיל הענישה לו עותרת התביעה, ובכללו הורדה בשתי דרגות, מחמיר ביחס לתיקי משמעת אחרים, ולעמדתה העונשית של התביעה במקרים דומים (הסניגור היפנה לגזרי דין שיצאו מתחת ידיו של בית דין זה).
- (4) ניתן להסתפק במקרה דנן בענישה מידתית ומתונה: הנאשמת בת 55, נשואה, אם לשניים (בעלה עובד, בנה סטודנט וביתה חיילת); הנאשמת מועסקת משנת 1999 במשרד [REDACTED] ועד לפני מספר חודשים שימשה מנהלת [REDACTED]; זכתה לשבחים על תפקודה המקצועי ועל שירותה האמין והאדיב; באוקטובר 2021 עברה לתפקיד [REDACTED] ועושה חייל בעבודתה; הנאשמת סובלת מבעיות בריאות, הוכרו לה 46% של נכות צמיתה; מצבה הכלכלי מכביד.

ד. דבר הנאשמת

- (1) מועסקת ביחידת [REDACTED] מזה כ-24 שנה; ביצעה עבודתה בנאמנות למערכת ולמנהלים.
- (2) מעדה מעידה קשה בהתנהלותה זאת עקב בעיות בריאותיות שפקדו אותה.
- (3) חשה בושה וכלימה; הפנימה הלקח ממעשיה והם לא יישנו.
- (4) הערכות העובד הנמוכות שניתנו לה (כפי שמסר נציג המשרד) מתייחסות לשלוש שנים בלבד בהם הועסקה בכפיפות למנהל מסויים.

ה. מסמכים שהוגשו לבית הדין

- (1) טבלה השוואתית לגבי גזרי דין שיצאו מתחת ידיו של בית הדין בעניין דיווחים כוזבים.
- (2) חוות דעת ממונים.
- (3) מסמכים אודות מצב כלכלי.
- (4) מסמכים רפואיים.

הנאשמת הודתה כי במהלך התקופה שבין המועדים 18.5.20–20.7.20, ב-14 הזדמנויות שונות, דיווחה באופן כוזב על שעות עבודתה במשרד; בגין דיווחיה הכוזבים קיבלה שכר שלא כדין.

יצוין כי לצורך ביצוע הדיווחים הכוזבים הסתייעה הנאשמת בממונה תחום [REDACTED] במשרד שהחתיים במקומה את כרטיס הנוכחות שלה, שעה שהיא עצמה לא נכחה במקום העבודה.

על הפסול שבמסירת דיווחים כוזבים עמד בית המשפט העליון בשורה של פסקי דין. ב-עש"מ 6978/00 מאיר מוטיל נ' נציב שירות המדינה, פ"ד נד(4) 865 נפסק: "דיווחים כאלה, תהיה הסיבה לדיווחים אשר תהיה, פסולים בעיקר בשל שלוש סיבות: ראשית, משום שאינם דיווחי אמת, ואין צורך להסביר את הפסול שבחתימת עובד, בידועין, על דיווח שאינו אמת. מבחינה זאת הם אינם מוסריים. שנית, משום שהם מפריס את ההוראות המחייבות. לכן הם בלתי חוקיים. ושלישית, משום שהם משמשים את העובדים כדי לקבל מאוצר המדינה שכר שאינו מגיע להם".

בית המשפט שב והדגיש כי חומרת העבירה אינה נבחנת דווקא על פי הנזק הכספי שנגרם לקופת הציבור. כך פסקה כב' השופטת (כתוארה דאז) ביניש בעש"מ 10125/01 מדינת ישראל נ' גניש (ניתן ביום 11.3.2002):

"כבר נאמר לא אחת בפסיקתנו, כי עובד הציבור הוא נאמן הציבור. החומרה במעשים מן הסוג שבו הורשעה המשיבה, אינה נעוצה בהיזק הכספי ואף לא בחסר בממון קופת המדינה, אלא במעילה באמון הכרוכה במעשים אלה. קשת המעשים הנכללים בעבירות של מעילה היא מגוונת ומבטאת מידת חומרה שונות. היא כוללת עבירות חמורות כגניבה ממעביד, מעשי מרמה או זיוף וכן הפרת אמונים ואף מעשים שאינם פליליים במובהק, אשר היסוד של מעילה באמון הוא היסוד הדומיננטי בהם. בשל עוצמת הפיתוי והקלות בה ניתן להערים על המערכת בכל הנוגע לקבלת טובות הנאה כשלא כדין, יש להקפיד על כך שאמצעי המשמעת שיוטלו על עובד שסטה מן השורה יהיו תגובה הולמת ומרתיעה".

כן ראה: עש"מ 10250/01 ז'קלין מוכתרי נ' נציבות שירות המדינה (ניתן ביום 10.2.2001); עש"מ 1804/01 מדינת ישראל נ' אלקריף (ניתן ביום 13.9.2001); עש"מ 3295/08 שלמה אזולאי נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 23.6.08)

ב-עש"מ 5626/05 רחל אוחנה נ' מדינת ישראל – נציבות שירות המדינה (ניתן ביום 14.3.2006) אמרה כב' השופטת פרוקצ'יה:

"קיומה של תרבות עבודה ושמירה קפדנית על הכללים והנהל של התייצבות לעבודה והשקעה בפועל של שעות עבודה הנדרשות מעובד מדינה הם תנאי הכרחי

לתפקוד נאות של השירות הציבורי. היעדרות מהעבודה שלא במסגרת חופשה, מחלה, השתלמות מקצועית או מטרה אחרת שאושרה על ידי הממונה, המתיישבת עם נוהליה ותכליותיה של המערכת הציבורית פוגעת בראש ובראשונה במערך הביצועי של שירות המדינה אשר נמצא לוקה בעדר השקעת משאבים מספקת ביעדים שיש להשיגם. עבודה אינה יכולה להתבצע כראוי כאשר העובד אינו ממלא את תפקידו אלא עסוק בענייניו הוא. ומעבר לכך, יש בהיעדרות בלתי מאושרת מהעבודה כדי לפגוע פגיעה עמוקה במערך האימון הנדרש בין ציבור העובדים למעסיק הציבורי. אין כמו מצג שווא בדבר הימצאות בעבודה כאשר עובד נעדר ממנה, וקבלת כר בעבור שעות עבודה שלא בוצעו כדי לפגוע באמינותו של השירות הציבורי בעיני הציבור, וכדי לשקף ניצול כספי צבור למטרות זרות. קבלת תמורה כספית על ידי עובד בגין שעות עבודה אותן לא ביצע כאשר היה עסוק בענייניו הפרטיים כמוה כשליחת יד בכספי ציבור, ועל אחת כמה וכמה כאשר הדבר נעשה לאורך זמן כעניין של שיטה, המלווה בדיווחים כוזבים, לתופעה זו נילוות חומרה מיוחדת."

בבר"ש 9724/10 שאול אליתים נ' נציבות שירות המדינה (ניתן ביום 6.1.11) הדגיש כבוד השופט רובינשטיין כי המדווח דיווחים כוזבים צפוי לאמצעי משמעת מחמירים: "... הוצאת כספים בדיווחי שווא מקופת הציבור ראויה לסנקציה, הנותנת ביטוי משמעותי להפרת האמון. לעניין זה דומה המדווח דיווחים כוזבים למעלימי מס, שהיא דרך אחרת לגניבה מן הציבור, וזאת גם אם מידת הרחמים הביא להימנעות מנקיטת צעדים פליליים ולהסתפקות בצעדי משמעת... ראוי כי יצא הקול, שהמחיר על דיווחים כוזבים בשירות הציבורי הוא כבד".

מול חומרת העבירות שקלנו לקולא את ויתקה רב השנים של הנאשמת במקום עבודתה, ואת חוות הדעת הטובות עליה (למעט חוות דעת נמוכות שניתנו לה בשנים מסויימות, ואשר שונו לטובה לאחר העברתה לתפקיד אחר).

נתנו דעתנו גם על דרגתה הנמוכה של הנאשמת, ועל מצבה הכלכלי והבריאותי כפי שהוצגו בבית הדין ואשר קיבלו ביטויים במסמכים שהוגשו לעיונו.

בשיקול הדברים הגענו לכלל החלטה כי ניתן להסתפק, בין יתר אמצעי המשמעת של נזיפה חמורה והפקעת משכורת, בהורדת הנאשמת בדרגה אחת למשך שנה.

5. סוף דבר

על הנאשמת יוטלו אמצעי המשמעת הבאים:

- א. נזיפה חמורה;
- ב. הפקעת משכורת קובעת אחת שתנוכה ב-12 תשלומים חודשיים שווים ורצופים;
- ג. הורדה בדרגה אחת למשך שנה.

בנוסף, בית הדין מצווה כי הנאשמת תשיב לקופת המדינה סך של 1,193 ₪; סכום זה יושב ב-4 תשלומים חודשיים שווים ורצופים.

גזר הדין ניתן, בהעדר הצדדים, ביום ד' באדר ב' – 7.3.22, וישלח אליהם באמצעות הדואר האלקטרוני.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים תוך 30 יום מהמצאת גזר הדין לידי הצדדים.

(-)	(-)	(-)
אסתר בן עזרא	רות אשכנזי	עו"ד אורי כהן
חברת המותב	חברת המותב	אב בית הדין יו"ר המותב